Dosarul nr. 21r-1352/22 Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul Central
1-21191603-02-21r-06092022 Judecător : Valentina Suruceanu

D E C I Z I E
În numele Legii
(dispozitiv)

12 octombrie 2023 municipiul Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Iurie Iordan
Judecătorii Elena Cojocari și Marcel Juganari
Cu participarea:
Avocatului Ion Modval
Condamnatei (*prin teleconferință*) Irina Fedoruc
Reprezentantul Penitenciarului nr. 7 Rusca (*prin teleconferință*) Varvara Hamureac
Translatorului Natalia Crasnoiarova

judecând în ședința de judecată publică, în ordine de recurs, recursul avocatului Lupașcu Larisa în numele condamnatei Fedoruc Irina și cel al condamnatei împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 iunie 2022, la plângerea condamnatei Fedoruc Irina împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor înaintată în ordinea art. 473[1] CPP, împotriva actelor și acțiunilor organului care pune in executarea hotărârea judecătorească,-

În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Lupașcu Larisa în numele condamnatei Fedoruc Irina și cel al condamnatei, și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 iunie 2022, privind- pe

Fedoruc Irina.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător Iurie Iordan

judecător Elena Cojocari

judecător Marcel Juganari

Dosarul nr. 21r-1352/22 Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul Central
1-21191603-02-21r-06092022 Judecător : Valentina Suruceanu

D E C I Z I E
În numele Legii

12 octombrie 2023 municipiul Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Iurie Iordan
Judecătorii Elena Cojocari și Marcel Juganari
Cu participarea:
Avocatului Ion Modval
Condamnatei (*prin teleconferință*) Irina Fedoruc
Reprezentantul Penitenciarului nr. 7 Rusca (*prin teleconferință*) Varvara Hamureac
Translatorului Natalia Crasnoiarova

judecând în ședința de judecată publică, în ordine de recurs, recursul avocatului Lupașcu Larisa în numele condamnatei Fedoruc Irina și cel al condamnatei împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 iunie 2022, la plângerea condamnatei Fedoruc Irina împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor înaintată în ordinea art. 473[1] CPP, împotriva actelor și acțiunilor organului care pune in executarea hotărârea judecătorească.

Procedura de citare legală a fost executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă :

1. La data de 28 decembrie 2021, in Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost înregistrată plângerea condamnatei Fedoruc Irina înaintată conform art. 473[1] din Codul de procedură penală.

În motivarea plângerii condamnata a indicat că, condițiile din Penitenciarul nr. 7 Rusca, contravin Convenției Europe, pe data de 04.06.2020 nu a fost chemată la comisie, dar i s-a aplicat ilegal sancțiunea. Pe data de 23.05.2020 a scris explicație, persoana de serviciu la data de 23.05.2020 a adus mâncare la blocul nr. 4 și nu a scris adevărul precum că ea a vorbit cuvinte urâte. A fost sancționată ilegal fiind o lună de zile privată de dreptul de a primi colete.

A solicitat înregistrarea audio și video a ședințelor de judecată, expedierea hotărârii in limba rusă și asigurarea traducătorului, deoarece când a fost condamnată de prima instanță nu a fost traducător.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 decembrie 2021, a fost declinată competența la examinarea plângerii in favoarea Judecătoriei Hâncești, sediul Central.

Cauza a fost înregistrată la Judecătoria Hincești, sediul Central la data de 17.01.2022. Conform fișei de repartizare a dosarului, la data de 17.01.2022 in mod automat-aleatoriu a fost repartizat judecătorului Valentina Suruceanu.

2. *Prin încheierea Judecătoriei Hînceşti sediul Central din 07 iunie 2022* a fost respinsă plângerea condamnatei Fedoruc Irina în partea anulării deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare ca fiind depusă cu omiterea termenului prevăzut la art. 248^1 alin. (1) Cod de executare.

A fost respinsă plîngerea ca fiind neîntemeiată în partea ce ține de dezacordul condamnatei cu acțiunile organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate și a condițiilor din Penitenciarul nr. 7 Rusca.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Hînceşti sediul Central din 07 iunie 2022, a declarat recurs avocatul Lupaşcu Larisa în numele condamnatei Fedoruc Irina,* prin care a solicitat admiterea cererii de recurs cu casarea încheierii și pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral plîngerea condamnatei Fedoruc Irina.

În motivarea recursului a invocat că din plângerea depusă, condamnatul Fedoruc Irina a indicat că condițiile din Penitenciarul nr. 7 Rusca contravin Convenție Europene , pe data de 04.06.2020 nu a fost chemată comisia, dar i s-a aplicat ilegal sancțiunea.

Conchide apărarea că sancțiunea aplicată constă în privarea pe o lună de zile de dreptul de a primi colete, la fel condamnata solicită înregistrarea audio și video a ședințelor de judecată, expedierea hotărârilor în limba rusă și asigurarea traducătorului.

Afirmă că prin încălcările menționate de către Fedoruc Irina în plângerea sa percepe atitudinea administrației penitenciarului drept tratament inuman și degradant.

Solicită condamnata ca să fie obligată administrația penitenciarului nr.7 Rusca să înlăture încălcările admise față de ea.

4. *Împotriva încheierii Judecătoriei Hînceşti sediul Central din 07 iunie 2022, a declarat recurs condamnata Fedoruc Irina,* prin care a solicitat admiterea cererii de recurs cu casarea încheierii Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 iunie 2022 și pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral plângerea condamnatei Fedoruc Irina și să fie obligată administrația penitenciarului nr.7 Rusca să înlăture încălcările admise față de ea.

5. *Procedura de citare legal executată.*

În ședința de judecată a instanței de recurs, avocatul Ion Modval în numele condamnatei și condamnata prin intermediul teleconferinței au susținut argumentele recursurilor declarate, pledând pentru admiterea acestora în sensul formulat.

Reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 7 Rusca, Varvara Hamureac a pledat pentru respingerea ca neîntemeiate cererile de recurs declarate, solicitînd menținerea în vigoare a încheierii Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 iunie 2022 ca fiind legală și întemeiată.

6. *Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind participanţii la proces, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră recursurile declarate ca fiind nefondate şi pasibile de a fi respinse reieşind din următoarele considerente*.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu dispozițiile art. 449 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat; b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. (2) Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată*.

7. Colegiul penal constată că, condamnata Fedoruc Irina execută pedeapsa privativă de libertate în Penitenciarul nr. 7 Rusca.

Statutul executării pedepsei de către condamnați (în continuare – Statut) reglementează temeiul, condițiile şi procedura punerii în executare de către administrația penitenciară şi executării de către condamnați a pedepselor penale privative de libertate - închisoarea şi detențiunea pe viață.

Temei pentru detenția condamnaților îl constituie, hotărârea definitivă a instanței de judecată, prin care a fost stabilită o pedeapsă privativă de libertate.

Din plângerea înaintată urmează că, condamnata Fedoruc Irina își exprimă dezacordul cu acțiunile administrației Penitenciarului nr. 7 Rusca.

La data de 04 iunie 2020, prin decizia șefului Penitenciarului nr. 7 Rusca, Fedoruc Irina a fost sancționată disciplinar cu ”suspendarea dreptului de a primi colete, pachete cu provizii, banderole pentru o perioadă de 2 luni” (f.d.113).

Prin Ordinul directorului interimar al ANP, Vladimir Cojocaru, cu nr. 551 din 24 decembrie 2020, a fost aprobat Regulamentul privind modul și condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare, a măsurilor de stimulare și de deținere a registrelor de evidență in cadrul procedurilor (disciplinare).

In Capitolul III al prezentului ordin este prevăzută procedura de aplicare a măsurilor de sancționare.

Astfel, măsurile de sancționare sunt prevăzute la art. 246 alin. (1) din Codul de executare, și se aplică in scris prin decizia directorului instituției penitenciare sau persoanei care exercită atribuțiile acestuia.

Aplicarea, in temeiul legii, față de persoanele deținute a sancțiunilor disciplinare are drept scopuri prioritare: a) Prevenirea abaterilor disciplinare in instituția penitenciară; b) Contracararea comiterii de către deținuți a faptelor infracționale; c) Asigurarea sănătății colective in mediul penitenciar; d) Asigurarea regimului de detenție; e) Asigurarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor; f) Ocrotirea onoarei, demnității și integrității corporale ale persoanelor; g) Desfășurarea calitativă a procesului de reeducare și reintegrare socială.

Informarea persoanei deținute despre încălcarea care i se impută se efectuează in baza procesului-verbal, in cazul refuzului persoanei de a depune explicații, persoana responsabilă desemnată pentru cercetarea faptei întocmește un proces-verbal, in cel puțin la cel puțin alți doi angajați. Decizia cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare se aduce la cunoștința deținutului in privința căruia a fost derulată procedura disciplinară, contra semnătură. In cazul refuzului acestuia de a lua cunoștință despre decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare, se întocmește un proces verbal. În cazul În care deținutul depune plângere împotriva deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare prin intermediul instituției penitenciare, aceasta se expediază prin intermediul subdiviziunii de secretariat ai instituției penitenciare la judecătorul de instrucție in raza de circumscripție a instituției.

Copia plângerii și scrisorii de însoțire împreună cu materialele acumulate in cadrul procedurii disciplinare se anexează la dosarul personal al deținutului.

Din ordinul respectiv urmează că, in cadrul Comisiei când este precăutat cazul deținutului cu privire la abaterea disciplinară, condamnatul nu participă, însă este invitat doar să facă explicații persoanei responsabile desemnată pentru cercetarea faptei.

Potrivit art. 473^1 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare detențiune pe viață), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv. Soluționarea plângerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărâre judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art. 471. Încheierea privind soluționarea plângerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art. 472.

În conformitate cu art.178 alin. (1), (2) Cod de Executare, activitatea instituțiilor şi organelor care asigură executarea hotărârilor cu caracter penal este supusă, în modul stabilit de actele normative, unui control departamental din partea organelor ierarhic superioare. În cadrul controlului asupra modului de punere în executare a hotărârilor cu caracter penal, Administrația Națională a Penitenciarelor poate anula actele şi deciziile prevăzute de prezentul cod, emise de administrația instituției penitenciare cu încălcarea prevederilor legale.

Analizînd normele citate supra, Colegiul nu a stabilit încălcări din partea administrației Penitenciarului nr. 7 Rusca la examinarea cazului și adoptarea deciziei, iar dezacordul condamnatei nu poate fi temei de intervenire a instanței într-un act emis de o autoritate publică, devreme ce chestiunile propuse spre soluționare judecătorului de instrucție se examinează conform art. 469, 473^1 din Codul de procedură penală.

8. Prin plângerea înaintată condamnata a solicitat anularea sancțiuni aplicată prin decizia șefului Penitenciarului nr.7 Rusca, I. Ciubuc din data de 04 iunie 2020.

Conform art. 248^1 alin. (1), (2) Cod de Executare, împotriva deciziei șefului penitenciarului prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată, prin intermediul administrației instituție penitenciare, poate face plângere la judecătorul de instrucție în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei. Plângerea împotriva deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare se examinează în conformitate cu prevederile art.471 alin. (3) şi art.473^1 din Codul de procedură penală. Plângerea depusă nu suspendă executarea sancțiunii disciplinare, cu excepția izolării disciplinare.

Conform pct. 89 al Statutului Executării Pedepsei de către condamnați, deținuții sunt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare,

statutului executării pedepsei de către condamnați şi altor acte normative ce reglementează detenția persoanei, să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar.

Potrivit art. 170 alin. (1) Cod de executare condamnatul este obligat: a) să respecte prevederile legislației execuțional-penale după ce a luat cunoștință de ele, în modul prevăzut de prezentul cod; b) să respecte demnitatea celorlalți condamnați, a personalului instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, a altor persoane; c) să execute cerințele legale ale administrației instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, inclusiv să se prezinte la solicitarea administrației şi să dea explicații în chestiunile referitoare la executarea pedepsei.

După cum rezultă din conținutul deciziei de sancționare a Șefului Penitenciarului nr.7 Rusca, I. Ciubuc din data de 04 iunie 2020, condamnata Fedoruc Irina a luat cunoștință și a primit copia de pe aceasta tot la data de 04 iunie 2020, fapt confirmat prin semnătura acesteia.

Plîngerea împotriva acesteia a înaintat-o la data de 16 decembrie 2021, fapt confirmat prin semnătura condamnatei din plîngere (f.d.2), verso, adică peste termenul de 3 zile prevăzut la art. 248^1 alin. (1) Cod de executare, în interiorul condamnata urma să-și realizeze dreptul de a contesta decizia de sancționare. Termenul de 3 zile stipulat la art. 248^1 alin. (1) Cod de executare, este un termen de decădere de la care nu se poate deroga.

Colegiul specifică că la caz, norma imperativă prevede expres termenul de contestare a sancțiunilor disciplinare, respectiv condamnata Fedoruc Irina a depus plângerea peste termenul prevăzut la art. 248^1 alin. (1) Cod de executare.

Astfel, Colegiul consideră întemeiată soluția judecătorului de instrucție privind respingerea plângerii condamnatei ca fiind depusă tardivă peste termenul prevăzut la art. 248^1 alin. (1) Cod de executare în partea anulării sancțiunii disciplinare aplicate de Șefului Penitenciarului nr.7 Rusca, I. Ciubuc din data de 04 iunie 2020, or, Fedoruc Irina urma să-și realizeze dreptul de a contesta decizia de sancționare în termenul de 3 zile.

9. Cu referire la pretenția condamnatei din cererea de recurs referitoare la respingerea capătului de plângere privind condițiile din Penitenciarul nr. 7 Rusca, care nu corespund Convenției, Colegiul relevă următoarele.

Conform art.469 Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96

din Codul penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărârii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaților (art.101 din Codul penal); 131) internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 101 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17^1) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

În conformitate cu art. 473^2 alin. (1) din Codul de procedură penală, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Aliniatul (5) din legea sus citată indică că, plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6

luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

10. Prin urmare, instanța de recurs reține că conform materialelor cauzei din dosarul personal, condamnata Fedoruc Irina se deține în Penitenciarul nr. 7 Rusca din data de 18.12.2019 cu eventual transfer în Penitenciarul nr. 16 Pruncul, la data de 04.08.2021 a fost transferată în Penitenciarul nr. 7 Rusca pentru executarea pedepsei, și, alte transferuri nu a mai avut.

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod”.

În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată”.

Curtea Europeană consideră că statul trebuie să pună la dispoziția justițiabililor un mecanism adecvat și efectiv, care să permită autorității competente să examineze în fond plîngerile legate de condițiile precare de detenție și să acorde despăgubiri adecvate și suficiente.

În anul 2016 Curtea Europeană a constatat violarea de către Republica Moldova a art.3 din Convenție în mai multe cauze: Morgoci c. Moldovei, Cazanbaev c. Moldovei, Mescereacov c. Moldovei, Caracet c. Moldovei,Ciorap c. Moldovei, Okolisan c. Moldovei, Cristioglo c. Moldovei, Baştovoi c. Moldovei, Galaida și Copoșciu c. Moldovei.

Astfel, instanța de recurs constată că, alte rapoarte naționale sau internaționale în privința Penitenciarul nr. 7 Rusca, la care instanța ar putea să facă trimitere, și în

care să se menționeze despre faptul că condițiile de detenție per ansamblu nu corespund normelor şi standardelor minimale stabilite prin legislația națională şi internațională, nu au fost identificate, astfel în acest sens sunt aplicabile rapoartele Comitetului pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante (CPT), cât şi practica CEDO, în ceea ce privește condițiile sanitare, iluminarea şi ventilarea, aceste probleme persistă în majoritatea încăperilor locative ale penitenciarelor din Republica Moldova, excepție fiind instituția penitenciară nr. l din Taraclia, nr. 7 – Rusca şi nr. 17 din Rezina, prin urmare în Penitenciarul nr. 7 Rusca nu persistă condițiile inumane și degradante invocate de recurent, or s-a stabilit că, instituția penitenciară nr. 7 Rusca a fost renovată şi corespunde standardelor minime de detenție.

Cele mai frecvente probleme la capitolul condiții de detenție contrare art. 3 CEDO sunt în Penitenciarul nr.13 din Chișinău.

Din raportul Ombudsman cît și informațiilor de pe pagina web a Ministerului Justiției, urmează că, condițiile din Penitenciarul nr. 7 Rusca corespund normelor, sunt asigurate activitățile sportive, sociale, ocupaționale, persoanele condamnate beneficiază la nivel de serviciile medicale, informative, igienice și de comunicare, astfel, condițiile de detenție din această instituție penitenciară sunt bune și corespund standardelor europene, lipsind astfel riscul aplicării de rele tratamente față de condamnate.

La caz, Colegiul reține că condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 7 Rusca sunt bune și corespund standardelor europene, din care motive instanța respinge cererea condamnatei privind constatarea condițiilor inumane de detenție din instituția penitenciară respectivă, fapt confirmat și prin probele anexate la raportul prezentat conform art. 473^3 alin. (3) din Codul de procedură penală (f.d.14-99).

În acest sens instanța reține declarativ argumentul petiționarei precum că, condițiile din Penitenciarul nr. 7 Rusca sunt precare și contravin art. 3 CEDO, pe care nici nu le-a descris.

În cauza Mursic vs Croația, Curtea a constatat că, deținerea în mai puțin de 4 m2 a persoanei nu neapărat constituie tratament inuman și degradant. La fel Curtea a atras o importanță deosebită că, anterior reclamantul nu s-a plîns la nivel internațional de anumite aspecte legate de condițiile sale de detenție.

Totodată, Colegiul remarcă că, condamnata Fedoruc Irina nu a probat argumentele sale privind condițiile inumane și degradante din Penitenciarul nr. 7 Rusca, or, revine în obligației acesteia de a proba poziția invocată reieșind din textul de lege. Or, simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, atît timp cît declarația rămâne valabilă pînă la proba contrară.

11. Astfel, nu s-a stabilit faptul că, condamnata Fedoruc Irina nu se deține în Penitenciarul nr. 7 Rusca contrar prevederilor art.3 CEDO, or, aceasta beneficiază

de servicii medicale corespunzătoare cît și tratament, îi este asigurată hrana necesară conform modalității de asigurare cu hrană şi alimentare a deținuților stabilită de Ministerul Justiției. Or, alimentarea deținuților se efectuează cu hrană caldă de trei ori pe zi, în orele stabilite de programul zilei, în încăperi speciale sau în celule în strictă conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați.

La fel, atît la nivel local cît și național nu a fost stabilit în Penitenciarul nr. 7 Rusca încălcarea dreptului deținuților la efectuarea apelurilor telefonice. Acesta fiind unul dintre drepturile garantate de art. 87 din Hotărîrea Guvernului citată supra, deținuții au dreptul la convorbiri telefonice de la telefonul public, din cont propriu, în modul şi în condițiile stabilite de Codul de executare.

La fel, deținutul în conformitate cu art. 325 Hotărîrea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, are dreptul să primească şi să expedieze din cont propriu scrisori, telegrame şi petiții, fără a se limita numărul lor, în modul şi în condițiile stabilite de Codul de executare şi de regulile de prestare a serviciilor poștale aprobate de Guvern, la caz încă, condamnata nu a prezentat nici o probă care să confirme argumentul privind încălcarea dreptului la corespondență din partea penitenciarului, or, aceasta nu a deplâns reținerile poștale din partea persoanelor responsabile.

În conformitate cu 464 și 465 din Hotărîrea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrații, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții. Numărul deținuților în celule este determinat de Codul de executare în funcții de tipul penitenciarului şi regimul de detenție, în celulele izolatorului disciplinar se deține de regulă unu, dar nu mai mult de doi deținuți.

În cauza Mursic vs Croația, Curtea a constatat că, deținerea în mai puțin de 4 m2 a persoanei nu neapărat constituie tratament inuman și degradant. La fel Curtea a atras o importanță deosebită că, anterior reclamantul nu s-a plîns la nivel internațional de anumite aspecte legate de condițiile sale de detenție.

Mai mult ca atît, condamnata nici nu a descris detaliat condițiile de detenție din această instituție care în opinia sa sunt contrare art. 3 CEDO și nici careva probe în acesta sens nu a prezentat ci doar a făcut o descriere superficială. Or, conform art. 473^2 din Codul de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 CEDO, trebuie să conțină datele privind perioada şi locul detenției, precum şi descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația

instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate.

În acest sens Colegiul reține declarativ argumentul petiționarei precum că, condițiile din Penitenciarul nr. 7 Rusca sunt precare și contravin art. 3 CEDO, or condamnata este deținută în Penitenciarul nr. 7 Rusca în condiții bune care corespund Codului de executare și Hotărîrii Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, aceasta nu este restricționată în dreptul la plimbare în curțile de plimbare, dreptul la corespondență, la apeluri telefonice, la condițiile igienico-sanitare (spălatul în baie conform regulamentului de ordine interioară aprobat de către șeful P-7 Rusca), la hrană cît și dreptul la un tratament decent şi amabil din partea administrației penitenciarului cît și a colaboratorilor.

12. Prin urmare, condamnata Fedoruc Irina nu a probat argumentele sale privind condițiile inumane și degradante din Penitenciarul nr. 7 Rusca, or, revine în obligației acesteia de a proba poziția invocată reieșind din textul de lege, sau simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, atît timp cît declarația rămîne valabilă pînă la proba contrară. Astfel, judecătorul examinează și apreciază probele din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității, iar toate luate în ansamblu să coroboreze între ele. Probele se apreciază propriei convingeri formată în urma examinării probelor în ansamblu și sub toate aspectele. La caz, a stabilit că, probele prezentate de către condamnată prin care deplânge condițiile din Penitenciarul nr. 7 Rusca nu sunt veridice și concludente, iar luate în ansamblu cu celelalte circumstanțe nu coroborează între ele.

Astfel, obligația de a argumenta admiterea lor revine părţii care le-a administrat sau părţii în favoarea căreia au fost administrate probele. În prezenta cauză instanța de recurs nu a stabilit încălcarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile condamnatei în conformitate cu art. 469-473[3] din Codul de procedură penală, în Penitenciarul nr. 7 Rusca, condamnata la sosire în penitenciar a fost supusă obligatoriu unei tratări sanitare, în modul stabilit de normele sanitar-epidemiologice. Tratarea sanitară a fost efectuată de către efectivul serviciului regim şi supraveghere; responsabili de executarea măsurii respective sînt ofițerul de serviciu, şeful de bloc şi medicul de serviciu.

Totodată Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către condamnată în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele.

13. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu

poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*)

Astfel, Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, aşa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că instanța de fond legal şi întemeiat a respins plângerea condamnatului Fedoruc Irina împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor înaintată în ordinea art. 473[1] CPP.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul avocatului Lupașcu Larisa în numele condamnatei Fedoruc Irina și cel al condamnatei, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 iunie 2022, menținând încheierea atacată fără modificări.

14. În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Lupașcu Larisa în numele condamnatei Fedoruc Irina și cel al condamnatei, și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 iunie 2022, privind- pe Fedoruc Irina.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător Iurie Iordan

judecător Elena Cojocari

judecător Marcel Juganari